

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله تعالی

مؤلف: عبدالرحمن بن صالح الدغیشم

مترجم: پدram اندایش

نام کتاب: تشویق مسلمانان به خواندن کتاب الله تعالی

مؤلف: عبدالرحمن بن صالح الدغیشم

مترجم: پدram اندایش

ناشر: بوکان - انتشارات

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۶

چاپ: بوکان - رامان

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر برای مؤلف محفوظ است.

فهرست

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۳.....	فضایل خواندن قرآن کریم
۸.....	امر به رجوع کردن به قرآن و برحذر داشتن از فراموش نمودن آن
۹.....	مستحب بودن صدای نیکو دادن به قرآن
۱۰.....	مستحب بودن جمع شدن برای خواندن قرآن
۱۱.....	تشویق به سوره‌ها و آیات خاص

مقدمه

شکر و ستایش برای الله پروردگار جهانیان است و صلوات و سلام بر اشرف پیامبران و رسولان، پیامبر ما، محمد و بر آل و تمامی اصحابش.

اما بعد: این کتابچه دارای سه مطلب است:

اول: احادیثی است که درباره‌ی تشویق شدن به خواندن قرآن کریم جمع نموده‌ام.

دوم: دعا‌های موجود در قرآن.

سوم: پناه بردن و درمان با ذکر که از کتابهای سنت جمع آوری نموده‌ام.

[این سه مطلب در سه کتابچه‌ی جداگانه قرار داده شده است].

از الله تعالی درخواست می‌نمایم که با آن سودی رساند و عمل را قبول فرماید و از لغزشها عفو نماید. همانا او شنونده،

نزدیک و اجابت کننده است.

در روز چهارشنبه به پایان رسید

موافق: ۱۴۱۶/۱۱/۲۲ هـ. ق.

فضایل خواندن قرآن کریم

۱- ابوامامه رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «اقرأوا القرآن فإنه يأتي يوم القيامة شفيعاً لأصحابه» (قرآن را بخوانید زیرا آن در روز قیامت شفاعت کننده‌ای برای اهلش خواهد بود). رواه مسلم.

۲- نوّاس بن سمعان رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «يُؤْتَى يوم القيامة بالقرآن وأهله الذين كانوا يعملون به في الدنيا تقدمه سورة البقرة وآل عمران تحاجان عن صاحبهما» (روز قیامت قرآن و اهل آن آورده می‌شوند، کسانی که در دنیا به آن عمل می‌کردند، جلوی او سوره‌ی بقره و آل عمران است که برای اهل خود حجت می‌آورند) رواه مسلم.

۳- عثمان بن عفان رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه» (بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و آن را آموزش دهد). رواه

البخاری (بخاری).

۴- عایشه رضی الله عنها آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «الذى يقرأ القرآن وهو ماهر به مع السفرة الكرام البررة والذى يقرأ القرآن ويتعنت فيه وهو عليه شاق له أجران» (کسی که قرآن بخواند و در آن ماهر باشد، همراه [ملائک] نویسنده، گرامی و مطیع خواهد بود و کسی که قرآن بخواند و در آن لکنت داشته باشد و برایش سخت باشد، برای او دو اجر خواهد بود). متفق علیه.

۵- ابوموسی اشعری رضی الله عنه آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «مثل المؤمن الذى يقرأ القرآن مثل الأترجة ريحها طيب وطعمها طيب ومثل المؤمن الذى لا يقرأ القرآن كمثل التمرة لا ریح لها وطعمها حلو، ومثل المنافق الذى يقرأ القرآن كمثل الريحانة ريحها طيب وطعمها مر ومثل المنافق الذى لا يقرأ القرآن كمثل الحنظلة ليس لها ریح وطعمها مر» (مثال مؤمنی که قرآن می خواند به مانند اترجه است، بوی آن نیک

است و طعم آن نیک است و مثال مؤمنی که قرآن نمی خواند، به مانند خرمایی است که بویی ندارد و طعم آن شیرین است و مثال منافقی که قرآن می خواند به مانند ریحانه است، بوی آن نیک است و طعم آن تلخ و مثال منافقی که قرآن نمی خواند، مانند حنظل است، بویی ندارد و طعم آن تلخ است). متفق علیه.

۶- عمر بن خطاب رضی الله عنه آورده است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «إن الله يرفع بهذا الكتاب أقوامًا ويضع به آخرين» (الله توسط این کتاب گروههایی را بالا می برد و گروهی دیگر را ضایع می گرداند). [مسلم و ابن ماجه].

۷- ابن عمر رضی الله عنهما آورده است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «لا حسد إلا في اثنتين رجل آتاه الله القرآن فهو يقوم به آناء الليل وآناء النهار، ورجل آتاه الله مالا فهو ينفقه آناء الليل وآناء النهار» (حسادت جایز نیست، مگر در دو چیز:

مردی که الله [تعالی] قرآن را به او داده است و او پاسی از شب و پاسی از روز آن را برپا می‌دارد و مردی که الله [تعالی] به او مالی داده است و آن را پاسی از شب و پاسی از روز انفاق می‌کند). متفق علیه.

۸- براء بن عازب رضی الله عنهما گفته است: «مردی سوره‌ی کهف را می‌خواند و نزد او اسبی بود که با دو طناب طویل بسته شده بود، ابری آن را پوشاند و شروع به نزدیک نمودن کرد و اسب او از آن ترسید. وقتی صبح کرد، نزد پیامبر ﷺ رفت و موضوع را برایش بیان نمود. [پیامبر ﷺ] فرمود: «تلك السکينة تنزلت للقرآن» (آن آرامشی بود که برای قرآن نازل شد). متفق علیه.

۹- ابن مسعود رضی الله عنه آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «من قرأ حرفاً من کتاب الله فله حسنة والحسنة بعشر أمثالها لا أقول ألم حرف ولكن ألف حرف ولام حرف وميم حرف» (کسی که یک حرف از کتاب الله را بخواند برای او یک حسنه

خواهد بود و حسنه ده برابر می شود، نمی گویم: الم (الف، لام، میم) یک حرف است، بلکه الف حرفی است و لام حرفی است و میم حرفی است). رواه الترمذی و قال حدیث حسن صحیح.

۱۰- ابن عباس رضی الله عنهما آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرَبِ» (کسی که چیزی از قرآن در درونش نیست به مانند خانه‌ی خراب است). رواه الترمذی وقال حدیث حسن صحیح.

۱۱- عبد الله بن عمرو بن عاص رضی الله عنهما آورده است که پیامبر ﷺ فرمود: «يُقَالُ لِرَبِّهِ الْقُرْآنِ أَقْرَأُ وَارْتَقِ وَرْتَلْ كَمَا كُنْتَ تَرْتَلُ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ مَنْزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تَقْرَؤُهَا» (به همنشین قرآن [در روز قیامت] گفته می شود بخوان و بالا برو و ترتیل نما همان گونه که در دنیا ترتیل می نمودی، پس منزلگاه تو آخرین آیه‌ای است که می خوانی [به این معنا که برای خواندن هر آیه یک درجه در بهشت بالا

می‌رود]). رواه أبو داود و الترمذی و قال حسن صحیح.

* * *

امر به رجوع کردن به قرآن و برمذر داشتن از فراموش نمودن آن

۱۲- ابوموسی رضی الله عنه آورده است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:
«تعاهدوا هذا القرآن فوالذی نفس محمد بیده لهو أشد تفلتا
من الإبل فی عقلها» (به این قرآن رجوع کنید! قسم به کسی
که جان محمد در دست اوست، آن از شتری که پای‌بند به آن
نزده شده است، شدیدتر فرار می‌کند). متفق علیه.

۱۳- ابن عمر رضی الله عنهما آورده است که رسول
الله صلی الله علیه و آله فرمود: «إنما مثل صاحب القرآن كمثل الإبل المعقلة إن
عاهد علیها أمسكها وإن أطلقها ذهبت» (فقط مثال اهل قرآن
به مانند شتری است که عقال به آن بسته شده است، اگر به آن،
باز گردد، آن را برای خود نگه می‌دارد و اگر آن را رها کند،

می‌رود). متفق علیه.

مستحب بودن صدای نیکو دادن به قرآن

۱۴- ابوهریره رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «ما أذن الله لشيء ما أذن لنبي حسن الصوت يتغنى بالقرآن يجهر به» (از چیزهایی که الله [تعالی] به پیامبری اجازه داده است، از صدای نیکو و آهنگ دادن به قرآن و آشکار کردن آن [نزد من محبوبتر نمی‌باشد]). متفق علیه.

۱۵- ابو موسی اشعری رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «لقد أوتيت زمزماً من زمامير آل داود» (همانا به من زمزماری از زمزمیر داود داده شده است). متفق علیه.

۱۶- در روایت مسلم آمده است که رسول الله صلی الله علیه و آله به او فرمود: «لو رأيتني وأنا استمع لقراءة تك البارحة» (اگر مرا

می دیدی که دیشب به قرائت تو گوش می دادم).

۱۷- براء بن عازب رضی الله عنهما گفته است: از پیامبر ﷺ شنیدم که در نماز عشاء سوره ی «تین» را می خواند و چنین صوت زیبایی را از هیچ کس نشنیده ام. متفق علیه.

۱۸- ابولبابه بشیر بن عبد المنذر ؓ آورده است که پیامبر ﷺ فرمود: «من لم يتغن بالقرآن فليس منا» (کسی که صوت زیبا به قرآن ندهد از ما نیست). رواه أبو داود بإسناد جيد.

مستحب بودن جمع شدن برای خواندن قرآن

۱۹- ابوهریره ؓ آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «وما اجتمع قوم فی بیت من بیوت الله یتلون کتاب الله یتدارسونه بینهم إلا نزلت علیهم السکینه وغشیتهم الرحمة، وحفتهم الملائكة وذاکرهم الله فیمن عنده» (گروهی در خانه ای از خانه های الله [تعالی] (یعنی مساجد) جمع نمی شوند و کتاب

الله [تعالی] را تلاوت نمی‌کنند و به آموزش آن مشغول نمی‌شوند، مگر آن که بر آنها آرامش نازل می‌شود و رحمت آنان را می‌پوشاند و ملائک بر آنها بال خود را می‌گسترانند و الله [متعال] آنان را نزد کسانی که نزد او هستند، یاد می‌فرماید).
رواه مسلم.

تشویق به سوره‌ها و آیات خاص

۲۰- ابوسعید رافع بن المعلى ؓ آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «ألا أعلمك أعظم سورة فى القرآن قبل أن أخرج من المسجد وفى رواية : تخرج، فأخذ بيدي فلما أردنا أن نخرج قلت: يا رسول الله إنك قلت لأعلمنك أعظم سورة فى القرآن. قال: الحمد لله رب العالمين هى السبع المثانى، والقرآن العظيم الذى أوتيته» (آیا عظیم‌ترین سوره‌ی در قرآن را قبل از آن که از مسجد خارج شوم - در روایتی خارج

شوی - را به تو نیاموزم؟ و دستم را گرفت، وقتی خواستیم بیرون برویم، گفتم: ای رسول الله! تو فرمودی: به تو عظیم‌ترین سوره‌ی قرآن را می‌آموزم. فرمود: «سوره‌ی الحمد لله رب العالمین آن هفت دوتایی است و قرآن بزرگی است که به من داده شده است». رواه البخاری (بخارایی).

۲۱- ابوسعید خدری رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «قل هو الله أحد: والذي نفسي بيده إنها لتعدل ثلث القرآن» (سوره‌ی قل هو الله أحد: قسم به کسی که جان من در دست اوست، معادل یک سوم قرآن است). در روایتی دیگر آمده است که رسول الله صلی الله علیه و آله به اصحابش رضی الله عنهم فرمود: «أيعجز أحدكم أن يقرأ بثلاث القرآن في ليلة؟» (آیا خواندن یک سوم قرآن در یک شب شما را ناتوان نمی‌سازد؟) آن به نظرشان سخت آمد، گفتند: کدام یک از ما می‌تواند آن را انجام دهد ای رسول الله؟! فرمود: «قل هو الله أحد الله الصمد ثلث القرآن»

(سوره‌ی قل هو الله أحد یک سوم قرآن است)^۱. رواه البخاری (بخارایی).

۲۲- از او آمده است: مردی سوره‌ی (قل هو الله أحد) را قرائت می‌نمود و آن را تکرار می‌کرد، وقتی صبح شد، نزد رسول الله ﷺ آمد و آن را برای او بیان نمود و این در حالی بود که مردی آن را کوچک می‌شمارد، رسول الله ﷺ فرمود: «والذی نفسی بیده إنها لتعدل ثلث القرآن» (قسم به کسی که جانم در دست اوست، آن معادل یک سوم قرآن است). رواه البخاری (بخارایی).

۲۳- ابوهریره رضی الله عنه آورده است که رسول الله ﷺ فرمود: «فی (قل هو الله أحد) إنها لتعدل ثلث القرآن» (سوره‌ی قل هو

^۱ - علماء گفته‌اند: دلیل آن این است که یک سوم قرآن درباره‌ی توحید است. (مترجم)

الله أحد، معادل یک سوم قرآن است). رواه مسلم.

۲۴- انس رضی الله عنه گفته است: مردی گفت: ای رسول الله! من این سوره ﴿قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ﴾ را دوست می‌دارم، فرمود: «إِنْ حُبَّهَا أَدْخَلَكَ الْجَنَّةَ» (دوست داشتن آن تو را داخل بهشت می‌کند). رواه الترمذی و قال حدیث حسن و رواه البخاری فی صحیحہ تعلیقاً.

۲۵- عقبه بن عامر رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «أَلَمْ تَرَ آيَاتِ أَنْزَلَتْ هَذِهِ اللَّيْلَةَ لَمْ يَرِ مِثْلُهَا قَطُّ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ وَقُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» (آیا آیاتی که امشب نازل شد را دیده‌ای و مثل آنها هرگز دیده نشده است، [سوره- های] قل أعوذ برب الفلق و قل أعوذ برب الناس می‌باشند). رواه مسلم.

۲۶- ابوسعید خدری رضی الله عنه گفته است: رسول الله صلی الله علیه و آله از جنها و چشم زخم انسان [به الله تعالی] پناه می‌برد، تا آن که «معوذتان» [دو سوره قل أعوذ برب الفلق و قل أعوذ برب

الناس] نازل شد، وقتی نازل شدند آن دو را گرفت و [دعاهای] غیر از آن را رها نمود» رواه الترمذی وقال حدیث حسن.

۲۷- ابوهیره رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «من القرآن سورة ثلاثون آية شفعت لرجل حتى غفر له وهي (تبارک الذی بیده الملك)» (از قرآن، سوره ای می باشد که سی آیه دارد، برای شخصی [که آن را بخواند] شفاعت می کند تا آن که آمرزیده شود و آن سوره ی مُلک است). رواه أبو داود و الترمذی، وقال حدیث حسن، وفي رواية أبي داود تشفع.

۲۸- ابومسعود البدری رضی الله عنه آورده است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «من قرأ بالآيتين من آخر سورة البقرة في ليلة كفتاه» (کسی که دو آیه ی آخر سوره ی بقره را در شبی بخواند برای او کافی است). متفق علیه. گفته شده است: برای او از هر چیزی که کراحت دارد کافی است و گفته شده است: اگر از

نماز شب خواب ماند، برای او کافی است.

۲۹- ابوهریره رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «لا تجعلوا بیوتکم مقابر إن الشیطان ینفر من البیت الذی تقرأ فیہ سورة البقرة» (خانه‌هایتان را مانند قبرستان نکنید! شیطان از خانه‌ای که در آن سوره‌ی بقره خوانده شود، فرار می‌کند). رواه مسلم.

۳۰- أبی بن کعب رضی الله عنه آورده است که رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: «یا أبا المنذر أتدری أى آیه من کتاب الله معک أعظم قلت: (الله لا إله هو الحی القيوم) ف ضرب فی صدری وقال لیهنک العلم أبا المنذر» (ای ابو منذر! آیا می‌دانی کدام آیه‌ی کتاب الله [تعالی] عظیم‌تر است، گفتم: «آیه الكرسي»، بر سینه‌ی من زد و فرمود: «علم گوارای وجودت باشد، ای ابومنذر!»). رواه مسلم.

۳۱- ابوهریره رضی الله عنه حدیث طولانی را بیان داشته است و در آخر آن آمده است که [شخصی] به من گفت: «إذا أویت

إلى فراشك فاقراً آية الكرسي وقال لى لا يزال عليك من
الله حافظ ولن يقربك شيطان حتى تصبح» (وقتی به
رختخوابت رفتی آیه الكرسي را بخوان! - و به من گفت: -
در این صورت الله [تعالی] دائماً حافظ تو می شود و هرگز
شیطان به تو نزدیک نمی شود تا آن که صبح نمایی)، پیامبر ﷺ
فرمود: «أما إنه قد صدق وهو كذوب..» (او [شیطان بود] و
راست گفت، درحالی که بسیار دروغگو است...). رواه
البخاری (بخاری).

سنت است که قرآن هفته ای یکبار قرآن ختم شود، زیرا
پیامبر ﷺ به عبد الله بن عمرو رضی الله عنهما فرمود: «واقراً
فی کل سبع لیال ولا تزدد علی ذلک» (در هفت شب آن را
بخوان و بر آن زیاد نکن!). متفق علیه.

بر توسل ای مسلمان که قرآن کریم را با تدبر در قلب و
تفکر بخوانی! زیرا آن زنده کردن قلب و نور آن و قوت ایمان

آن را زیاد می‌کند و شیطان و توهّمات او را می‌راند و آن ریسمان محکم الهی و نور محکم او و راه مستقیم او می‌باشد و آن جدا کننده است و بی‌ارزش نمی‌باشد. کسی که آن را ترک کند، الله مسلط از او انتقام می‌گیرد و کسی که هدایت را از غیر آن بخواهد، الله [تعالی] او را گمراه می‌فرماید و بر توست که از دوری از آن برحذر باشی، زیرا دوری از آن باعث نفاق، کور شدن قلب و تسلط شیطان می‌شود.

الله تعالی می‌فرماید: ﴿وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ * وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهُتَدُونَ * حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ﴾ [الزخرف: ۳۶-۳۸] (و هر کس که از یاد [الله] بسیار رحمت کننده رویگردان شود، برای او شیطانی بر می‌گماریم و آن با او همراه می‌شود * و همان آن [شیطانها]، آنها [انسانها] را از راه [حق] باز می‌دارند و این در حالی است که می‌پندارند، آنها هدایت یافتگان

هستند * تا آن که نزد ما می آید و می گوید: «ای کاش! بین من و تو به اندازه‌ی دوری مشرق از مغرب فاصله بودا»، پس بد همنشینی است).

همچنین می فرماید: ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ * قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا * قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى﴾ [طه: ۱۲۴-۱۲۶] (و کسی که از یاد من روی برگرداند، زندگی سختی برای او قرار می دهیم و او را روز قیامت کور محشور می کنیم * می گوید: «پروردگار من! برای چه مرا کور محشور نمودی و من بینا بودم» * می فرماید: «این چنین بود که آیات ما به تو رسید و آن را فراموش کردی و این چنین است که امروز فراموش می شوی»).

از الله تعالی درخواست می نماییم که ما را از خوانندگان

کتابش و عمل کنندگان به آن قرار دهد، همانا او نزدیک و
اجابت کننده است و صلی الله علی محمد و علی آله و صحبه
و سلم.